

A sentence out of a recent conversation has stuck in my mind - nomadism is a priceless privilege that enables modern man to often change his/her location and expand his/her sense of belonging or not-belonging beyond ethnic or national identity. Characterizing the logics of nomadism in one of her publications Miwon Kwon says - the more we travel to offer others our knowledge or expertise, the more we feel appreciated and needed. She also warns that nomadism, one of the characteristic traits of the process of globalization, creates an effect of alienation and contributes to the fragmentation of modern life.

An artist seems to be a nomad in his/her very essence, the identity determined by the countless choices between spaces created by imagination and creative experience. It is the privilege of travelling light and creating the world anew everyplace you settle down. This model of existence seems to fit Kristīne Alksne. Her name is not well known, although her biography lists many international and remarkable exhibitions. Kristīne has been living and working in Milan for quite some time already, and her creative style was largely shaped and developed there.

The principle of travelling light seems to be associatively reflected in Kristīne's works, characterized by minimalism of form and ephemerality. Formal solutions, though, do not lead to a strategy of minimalism that concentrates the idea of a work of art in an object purified of everything excessive. As Carl Andre once said about paintings by Frank Stella: „Art excludes the unnecessary. Frank Stella has found it necessary to paint stripes. There is nothing else in his painting.” Whereas works by Kristīne resemble indexes, labyrinths of meaning, references that try to take the viewer further than the visually perceptible object.

The artist is also interested in texture, tactile materiality or loosened structure, a pattern created by both colour spreads, felt layers, pearl pellets and nature materials like beans, flowers, pine cones, sand, watermelons. Nature becomes Kristīne's palette and the main source of reference that lets you feel the longing for natural environment of homo urbanus and allows room for thinking both about topics of ecology and human relationship with nature.

Images acquired by Google Earth allow watercourses to be „taken out” of different continents, be transformed into dimensional objects and supplemented with music also „taken” from the globe. Terrains Vagues brings back memories of Robert Smithson's Spiral Jetty, seen on pictures so much and recognized by most people only by the picture taken from a helicopter. The artist used the terms site and nonsite to characterize his activities when with the help of documentation a piece of work is transferred from the place where it has been created to somewhere neutral - gallery space where it is put on display in a traditional way of exposing artwork.

Terrains Vagues (2007), Transitory Reality (2006) and Vagabondage (2005) work as indexes that, unlike symbols, as if create a physical link with the

referent by retracing outlines of rivers, modulating the cross-section of topography. As a result the specific becomes abstract, images and objects group themselves in conventional landscapes and create subjective map contours. Site connects to nonsite, the source of reference comes alive in its representation.

Kristīne also enjoys employing another strategy, creating work based on characteristics of a specific place that promises the viewer a phenomenological encounter. In urban environment - on walls of buildings, garage roofs, store shutters - plant motif-inspired paintings come to life, constructing an ornamenteally lacelike pattern, surprising the viewer with its charming discrepancy when commenting the everlasting antagonism of nature and city.

Last year Kristīne created a painting on store window shutters in Milan. It was a part of Permanent green project, supporting art centre Isola. This art centre, an example of successful collaboration between artists and the local society, was operating fruitfully in an old factory building that was eventually torn down to make place for a new shopping mall, regardless of the protests by artists and locals.

In 2007 Bert Theis, initiator of art centre Isola participated in a conference in Andrejsala, organized by the Latvian Centre for Contemporary Art. This conference generated intensive exchange of experience and opinions among creative organizations that „inhabit” or change the image of an undeveloped urban territory by means of culture. At the time Andrejsala was the epicentre of alternative culture space in Riga and much hope was laid on it. Andrejsala had been chosen to house the Museum of Contemporary Art as conceived by Rem Koolhaas, and the vision of this multifunctional neighbourhood provided space for art and culture.

During that time me and Kristīne walked around Andrejsala and talked about her exhibition plans. One of the works to be included in it was a specific installation - a grid construction built by the water and then overgrown with creeper plants to create an unorthodox viewpoint of the outline of Riga. This object was intended to be a kind of allegory of an open window, a new perspective of a city from a newly discovered place, charged with creative potential.

Sadly, reality makes its own corrections in the optimistic scenarios of the future. Right now the idea of Museum of Contemporary Art is trying to take root someplace else. Several of the collaboration schemes between property developers and creative initiatives have not proved to be viable. It probably would be difficult to ascertain the largest influence on the situation - whether it is the global economic crisis, political changes or the reshuffling of locally specific interest groups. It comes as no surprise that creative initiatives in this time of insecurity try to develop various survival strategies and become mobile units - urban nomads who pack their luggage of creative potential, experience and knowledge, and travel to a yet another new place.

No kādas nesen notikušas sarunas prātā aizķēries izteikums, ka nomadisms ir nepārvētējama privilēģija, kas mūsdienu cilvēkam dod iespēju bieži mainīt atrašanās vietas un paplašināt savu piederības jeb nepiederības sajūtu ārpus etniskās vai nacionālās identitātes. Kādā no savām publikācijām mākslas zinātniece Mivona Kvona (Miwon Kwon), raksturojot nomadisma logiku, saka – jo vairāk mēs ceļojam, lai piedāvātu savas zināšanas vai prasmes, jo vairāk mums rodas sajūta, ka esam novērtēti un vajadzīgi. Viņa arī brīdina, ka nomadisms, kas ir viens no globalizācijas procesu raksturojošiem lielumiem, rada atsvešinātības efektu un veicina mūsdienu dzīves fragmentāciju.

Mākslinieks, šķiet, ir nomads pēc savas būtības, kura piederību nosaka neskaitāmās izvēles starp iztēles un radošās pieredzes radītām telpām. Tā ir privilēģija ceļot ar vieglu bagāžu un visur, kur vien apmetas, radīt pasauli ap sevi no jauna. Liekas, ka šāds eksistences modelis būtu atbilstošs arī Kristīnei Alksnei. Viņas vārds Latvijā ir maz zināms, kaut gan mākslinieces biogrāfijā kārtojas daudzas starptautiskas un pamanāmas izstādes. Jau ilgu laiku Kristīne dzīvo un strādā Milānā, kur arī lielā mērā attīstījies un veidojies viņas radošais rokraksts.

Vieglās bagāžas princips šķiet asociatīvi atspoguļojas arī Kristīnes darbos, kurus raksturo formas minimālisms un efemērisms. Formālie risinājumi tomēr neved pie minimālisma stratēģijas, kas mākslas darba ideju koncentrē no visa liekā attīrtā objektā. Karls Andrejs reiz izteicies par Franka Stellas gleznām: „Māksla izslēdz nevajadzīgo. Franks Stella atradis par vajadzīgu gleznot strīpas. Un nav nekā cita viņa gleznās.” Kristīnes darbi turpretī ir kā indeksi, nozīmju labirinti, atsauces, kas mēģina skatītāju aizvest tālāk par vizuāli uztveramo objektu.

Mākslinieci interesē arī faktūra, taktila materialitāte vai uzirdināta struktūra, musturs, ko veido krāsu laukumi, filca kārtojumi, pērlu bumbiņas vai dabas materiāli – pupas, ziedi, čiekuri, smiltis, arbūzi. Daba kļūst par Kristīnes paleti un galveno referenču avotu, kas vedina sajust homo urbanus ilgas pēc dabiskās vides, gan lauj aizdomāties par ekoloģijas problemātiku un cilvēka attiecībām ar dabu.

Google Earth programmā iegūtie attēli ļauj no dažādiem kontinentiem „izceļt ārā” upju gultnes, pārvērst tās telpiskos objektos un papildināt ar skapanu, kas arī „papemta” no zemeslodes. Terrains Vagues atsauc atmiņā tik daudzkārt attēlos redzēto Roberta Smitsona Spirālveida molu, kuru vairums skatītāju pazīst tikai pēc fotogrāfijām, kas uzņemtas no helikoptera. Mākslinieks lietojis terminu vieta (site) un nevieta (non-site), raksturojot savas aktivitātes, kad darbs no vietas, kurā tas radīts, ar dokumentācijas palīdzību tiek pārnests uz neitrālu telpu – galerijas vidi, kur tas eksponēts veidā, kā tradicionāli pieņemts izstādīt mākslas darbus.

Gan Terraine Vague (2007), gan Transitory Reality (2006) un Vagabondage (2005) darbojas kā indeksi, kas atšķirībā no simboliem veido it kā fizisku saiti

ar referentu, atkārtojot upju kontūras, modulējot zemes reljefa šķērsgriezumu. Rezultātā konkrētais kļūst abstrakts, attēli un objekti grupējas nosacītās ainavās un veido subjektīvas kartes kontūras. Vieta sakļaujas ar nevietu, references avots atdzīvojas savā reprezentācijā.

Kristīne labprāt izmato arī citu stratēģiju, veidojot konkrētā vietas specifiskā balstītus darbus, kas skatītājam apsola fenomenoloģisku sastapšanos.

Urbānajā vidē – uz namu sienām, garāžas jumta, veikalu slēgiem – top augu motīvu inspirēti gleznojumi, veidojot ažūri ornamentālu rakstu, kas pārsteidz skatītāju ar pievilcīgo neiederību. komentējot dabas un pilsētas mūžseno antagonismu.

Pagājušajā gadā Milānā tapa Kristīnes gleznojums uz veikalu logu slēgiem projekta Permanent Green ietvaros, kas bija iecerēts kā atbalsta akcija mākslas centra Isola aktivitātēm. Isola mākslas centrs – kā veiksmīgs mākslinieku un lokālās sabiedrības sadarbības modelis – vairākus gadus produktīvi darbojās vecā fabrikas ēkā, kura, neskatoties uz mākslinieku un vietējo iedzīvotāju protestiem, tika nojaukta, lai atbrīvotu vietu tirdzniecības kompleksa būvniecībai.

Isolas mākslas centra iniciators Berts Teiss (Bert Theis) 2007.gada nogalē piedalījās Laikmetīgās mākslas centra organizētajā konferencē Andrejsalā, kur notika spraiga pieredzes un viedokļu apmaiņa starp radošajām organizācijām, kas „apdzīvo” jeb maina kādas neattīstītās urbānas teritorijas tēlu ar kultūras palīdzību. Andrejsala tobrīd bija Rīgas alternatīvās kultūras telpas epicentrs, kurā aktīvi darbojās vairākas kultūras organizācijas un ar kuru tika saistītas lielas nākotnes cerības. Andrejsala bija izraudzīta par vietu Rema Kūlhāsa projektētajam Laikmetīgās mākslas muzejam, un multifunkcionālā kvartāla attīstības vīzijā bija paredzēta vieta arī mākslas un kultūras aktivitātēm.

Tajā laikā arī kopā ar Kristīni apstaigājām Andrejsalu un runājām par viņas izstādes iecerēm. Kā viens no izstādes darbiem tika plānota specifiska vides instalācija – ūdens malā izveidota režģa konstrukcija, kas tiktu apaudzēta ar vīteņaugiem un veidotu savdabīgu skatu punktu uz Rīgas siluetu. Objekts bija iecerēts kā sava veida alegorija par atvērtu logu, par jauna skata perspektīvu, kas tiktu vērsta uz pilsētu no radoša potenciāla uzlādētas jaunatklātās vietas. Realitātē diemžēl ievieš savas korekcijas optimistiskajos nākotnes scenārijos. Šobrīd Laikmetīgās mākslas muzeja ideja mēģina iesaknoties citā vietā. Vairāki no teritorijas attīstītāju un radošo iniciatīvu sadarbības modeļiem nav izrādijušies dzīvotspējīgi. Droši vien būtu grūti konstatēt, kas situāciju ietekmējis vairāk – globālā ekonomiskā krīze, politiskās svārstības vai pārgrupēšanās lokālās sabiedrības specifiskajās interešu kopās. Nav pārsteigums, ka, mēģinot attīstīt dažādas izdzīvošanas stratēģijas, šajā nedrošības laikmetā radošās iniciatīvas kļūst par mobilām vienībām – urbāniem nomadiem, kas savāc savu radošā potenciālu, pieredzes un zināšanu bagāžu un dodas atkal uz jaunu nākamo vietu.